

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 7 november 2023
(OR. en)

13935/23

Interinstitutionellt ärende:
2023/0332 (NLE)

JAI 1281
FRONT 303
VISA 197
SIRIS 92

RÄTTSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende: Avtal mellan Europeiska unionen och Furstendömet Liechtenstein om kompletterande regler avseende instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik, som en del av fonden för integrerad gränsförvaltning, för perioden 2021–2027

AVTAL
MELLAN EUROPEISKA UNIONEN
OCH FURSTENDÖMET LIECHTENSTEIN
OM KOMPLETTERANDE REGLER AVSEENDE INSTRUMENTET
FÖR EKONOMISKT STÖD FÖR GRÄNSFÖRVALTNING OCH VISERINGSPOLITIK,
SOM EN DEL AV FONDEN FÖR INTEGRERAD GRÄNSFÖRVALTNING,
FÖR PERIODEN 2021–2027

EUROPEISKA UNIONEN, nedan kallad *unionen*,

och

FURSTENDÖMET LIECHTENSTEIN, nedan kallat *Liechtenstein*,

nedan gemensamt kallade *parterna*

SOM BEAKTAR protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket¹ (*associeringsprotokollet*), och

AV FÖLJANDE SKÄL:

- (1) Unionen inrättade instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (*instrumentet*) genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1148² (*förordningen om instrumentet*) som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning.
- (2) Förordningen om instrumentet utgör en sådan utveckling av Schengenregelverket som avses i associeringsprotokollet.

¹ EUT L 160, 18.6.2011, s. 21.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1148 av den 7 juli 2021 om inrättande, som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning, av instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 251, 15.7.2021, s. 48).

- (3) Instrumentet, som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning, utgör ett särskilt instrument inom ramen för Schengenregelverket vilket utformats för att säkerställa en stark och effektiv europeisk integrerad gränsförvaltning vid de yttre gränserna, samtidigt som den fria rörligheten för personer säkerställs, i full överensstämmelse med medlemsstaternas och de Schengenassocierade ländernas åtaganden avseende grundläggande rättigheter, samt för att stödja en enhetlig tillämpning och modernisering av den gemensamma viseringspolitiken och därigenom bidra till att garantera en hög säkerhetsnivå i medlemsstater och Schengenassocierade länder.
- (4) Enligt artikel 7.6 i förordningen om instrumentet ska arrangemang utarbetas för att ange arten av och formerna för deltagandet i instrumentet för de länder som är associerade till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket.
- (5) Instrumentet erbjuder en möjlighet att genomföra åtgärder inom ramen för delad, direkt och indirekt förvaltning, och detta avtal bör möjliggöra sådant genomförande inom ramen för direkt och indirekt förvaltning i Liechtenstein i enlighet med unionens principer och regler för ekonomisk förvaltning och kontroll.

- (6) Mot bakgrund av den administrativa börda som Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060¹ skulle medföra för Liechtenstein till följd av kraven på genomförande av dess begränsade bidrag inom ramen för delad förvaltning, bör det stöd som Liechtenstein får via förordningen om instrumentet som ett resultat av rätten till bidrag i första hand genomföras inom ramen för direkt förvaltning i enlighet med del ett, avdelning VIII, i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046².
- (7) Mot bakgrund av Schengenregelverkets sui generis-karaktär och vikten för Schengenområdets integritet att det regelverket tillämpas på ett enhetligt sätt, bör alla regler som är tillämpliga för direkt förvaltning vara tillämpliga på enheter i Liechtenstein på samma sätt som på andra enheter berättigade till unionsfinansiering.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159).

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (8) För att underlätta beräkningen och användningen av Liechtensteins årliga bidrag till instrumentet bör Liechtensteins bidrag för perioden 2021–2027 betalas genom fyra årliga delbetalningar från och med 2024 till och med 2027. Från och med 2024 till och med 2025 bör de årliga bidragen anges med fasta belopp, medan bidragen för 2026 och 2027 bör fastställas 2026 med utgångspunkt i den nominella bruttonationalprodukten i alla stater som deltar i instrumentet, med beaktande av de faktiska betalningarna.
- (9) I enlighet med likabehandlingsprincipen bör Liechtenstein få ta del av sådana eventuella överskottsintäkter som avses i artikel 86 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1240 (*Etiasförordningen*)¹. Inom ramen för instrumentet bör Liechtensteins ekonomiska bidrag till instrumentet justeras ner proportionellt.
- (10) Unionens dataskyddslagstiftning, inbegripet Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679², omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet³ och har införlivats i bilaga XI till det avtalet. Liechtenstein tillämpar därför den förordningen.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1240 av den 12 september 2018 om inrättande av ett EU-system för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) och om ändring av förordningarna (EU) nr 1077/2011, (EU) nr 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 och (EU) 2017/2226 (EUT L 236, 19.9.2018, s. 1).

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119 4.5.2016, s. 1).

³ EGT L 1, 3.1.1994, s. 3.

- (11) Liechtenstein är inte bundet av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, men är part i och respekterar således de rättigheter och principer som erkänns i konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och dess protokoll samt i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna. Därför bör de hänvisningar till Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna som görs i förordningen om instrumentet och i det här avtalet, förstås som hänvisningar till den konventionen och till de protokoll som Liechtenstein ratificerat samt till artikel 14 i den förklaringen.
- (12) Liechtenstein bör genomföra instrumentet och detta avtal i enlighet med Parisavtalet och målen för hållbar utveckling i FN:s agenda 2030,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

ARTIKEL 1

Tillämpningsområde

I detta avtal fastställs de kompletterande regler som krävs för Liechtensteins deltagande i instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (*instrumentet*) som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning för perioden 2021–2027 i enlighet med artikel 7.6 i förordning (EU) 2021/1148 (*förordningen om instrumentet*).

ARTIKEL 2

Ekonomisk förvaltning och kontroll

1. Vid genomförandet av förordningen om instrumentet ska Liechtenstein vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa efterlevnaden av de bestämmelser som är relevanta för den ekonomiska förvaltningen och kontrollen, vilka fastställs i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) och i unionsrätt med rättslig grund i EUF-fördraget.

De bestämmelser som avses i första stycket är följande:

- a) Artiklarna 33, 36, 61, 97–106, 115, 116, 125–129, 135–144, 150–153, 154, 155.1, 155.2, 155.4, 155.6 och 155.7, 180–205 samt 254–257 i förordning (EU, Euratom) 2018/1046 (*budgetförordningen*).

- b) Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96¹.
- c) Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95² och Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013³.

2. Vid ändring, upphävande, ersättande eller omarbetning av budgetförordningen som är relevant för instrumentet gäller följande:

- a) Europeiska kommissionen (*kommissionen*) ska snarast möjligt underrätta Liechtenstein om detta och på Liechtensteins lämna förklaringar till ändringen, upphävandet, ersättandet eller omarbetningen.
- b) Utan hinder av artikel 13.4 får kommissionen, på unionens vägnar, och Liechtenstein komma överens om de ändringar av punkt 1 andra stycket a i den här artikeln som är nödvändiga för att beakta ändringen, upphävandet, ersättandet eller omarbetningen.

¹ Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

² Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1).

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

3. Om innehållet i en akt som ändrar, upphäver, ersätter eller omarbetar budgetförordningen kan bli bindande för Liechtenstein först efter det att konstitutionella krav har uppfyllts, ska Liechtenstein anmäla detta till kommissionen senast 30 dagar efter underrättelsen från kommissionen i enlighet med punkt 2 a. Om ingen folkomröstning krävs ska anmälan göras senast 30 dagar efter utgången av tidsfristen för folkomröstning. Om en folkomröstning krävs ska Liechtenstein skriftligen snarast anmäla detta till kommissionen när samtliga konstitutionella krav är uppfyllda och ska sedan inom 18 månader från dagen för den anmälan ingå en sådan överenskommelse om nödvändiga ändringar av punkt 1 andra stycket a som avses i punkt 2 b.
4. Från och med den dag som fastställts för ikraftträdande för Liechtenstein av den akt som avses i punkt 3 och fram till dess att Liechtenstein i enlighet med punkt 3 anmält att dess konstitutionella krav fullgjorts och en överenskommelse om ändring av punkt 1 andra stycket a nåtts ska Liechtenstein om möjligt genomföra akten i fråga provisoriskt.
5. Juridiska enheter som är etablerade i Liechtenstein får delta i verksamheter som finansieras genom instrumentet på villkor som är likvärdiga med dem som gäller för juridiska enheter som är etablerade i unionen.

ARTIKEL 3

Deltagandets omfattning

1. Unionens bidrag till Liechtenstein som beräknas enligt artikel 7.3 a i förordningen om instrumentet ska ställas till Liechtensteins förfogande via unionens åtgärder inom ramen för instrumentets tematiska del i enlighet med artikel 8.1 i den förordningen.

2. Tillgångar inom ramen för de särskilda åtgärder som avses i artikel 8.1 a i förordningen om instrumentet ska ställas till Liechtensteins förfogande på samma sätt som för övriga Schengenassocierade länder. Liechtensteins utvalda särskilda åtgärder ska genomföras inom ramen för direkt förvaltning. Liechtensteins tillgång till finansiering avser särskilda åtgärder som
- a) är tillgängliga för alla länder som deltar i Schengensamarbetet och förordningen om instrumentet för att säkerställa efterlevnad av regelverket (*tilläggsbelopp*), och
 - b) valts ut efter inbjudan att anmäla intresse som riktats till alla länder som deltar i Schengensamarbetet och förordningen om instrumentet.
3. Senast 30 dagar efter den dag då detta avtal trätt i kraft, och från och med år 2025 senast den 15 februari varje år, ska Liechtenstein informera kommissionen om de åtgärder som Liechtenstein har för avsikt att genomföra för att säkerställa efterlevnaden av Schengenregelverket och uppfyllandet av målen med instrumentet samt om den med dessa åtgärder relaterade budgeten.
4. Liechtensteins genomförande av projekt inom ramen för förordningen om instrumentet ska ske enligt reglerna om direkt förvaltning i del ett avdelning VIII i budgetförordningen.

ARTIKEL 4

Särskild tillämpning av bestämmelserna i förordningen om instrumentet

1. Tidsfrister som hänvisar till ikraftträdandet av förordningen om instrumentet ska förstås som tidsfrister med hänvisning till den dag då detta avtal träder i kraft.

2. Hänvisningar till Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ska förstås som hänvisningar till konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och till de protokoll som Liechtenstein ratificerat samt till artikel 14 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna.
3. Liechtenstein ska genomföra förordningen om instrumentet i enlighet med Parisavtalet och målen för hållbar utveckling i FN:s agenda 2030.

ARTIKEL 5

Verkställighet

1. Beslut av kommissionen varigenom betalningsskyldighet åläggs andra personer än stater ska vara verkställbara på Liechtensteins territorium.

Verkställigheten av sådana beslut som avses i första stycket ska styras av de civilprocessrättsliga regler som gäller i Liechtenstein. Den behöriga nationella myndighet som avses i tredje stycket ska bifoga ett beslut om verkställighet till det berörda beslutet utan någon annan formalitet än kontroll av det berörda beslutets äkthet.

Liechtensteins regering ska utse en behörig myndighet för detta ändamål och meddela kommissionen om utseendet. Kommissionen ska i sin tur underrätta Europeiska unionens domstol.

När dessa formaliteter uppfyllts efter ansökan från kommissionen, får kommissionen inleda ett verkställighetsförfarande i enlighet med Liechtensteins lag genom att hänskjuta ett ärende direkt till den behöriga myndighet som avses i tredje stycket.

Uppskov med verkställigheten får beviljas endast genom beslut av Europeiska unionens domstol. Domstolarna i Liechtenstein ska dock vara behöriga beträffande frågor som rör klagomål om att verkställighet inte genomförs på regelrätt sätt.

2. Domar som Europeiska unionens domstol meddelat avseende tillämpning av en skiljedomsklausul i ett avtal eller bidragsavtal inom ramen för det här avtalets tillämpningsområde ska vara verkställbara i Liechtenstein på samma sätt som de beslut som avses i punkt 1 första stycket.

ARTIKEL 6

Skydd av unionens ekonomiska intressen

1. Liechtenstein ska
 - a) bekämpa bedrägerier och all annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen genom åtgärder som ska ha avskräckande effekt och ge ett effektivt skydd i Liechtenstein,
 - b) vidta samma åtgärder för att bekämpa bedrägerier och all annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen som Liechtenstein vidtar för att skydda sina egna ekonomiska intressen, och

- c) samordna sina insatser för att skydda unionens ekonomiska intressen med medlemsstaterna och Europeiska kommissionen.

2. Liechtensteins behöriga myndigheter ska utan dröjsmål underrätta kommissionen eller Europeiska byrån för bedrägeribekämpning som inrättats genom kommissionens beslut 1999/352/EG, EKSG, Euratom¹ (*Olaf*) om alla omständigheter eller misstankar som de har fått kännedom om rörande oriktigheter, bedrägerier eller annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen. De ska också informera Europeiska åklagarmyndigheten som inrättats genom rådets förordning (EU) 2017/1939² (Eppo) när dessa omständigheter eller misstankar rör ett ärende som kan omfattas av Eppos behörighet.

Liechtenstein och unionen ska säkerställa effektivt ömsesidigt bistånd i fall där unionens eller Liechtensteins behöriga myndigheter genomför utredningar eller rättsliga förfaranden, i enlighet med den tillämpliga rättsliga ramen, avseende skydd för varandras ekonomiska intressen inom ramen för detta avtal.

3. Liechtenstein ska anta bestämmelser motsvarande dem som unionen har antagit i enlighet med artikel 325.4 i EUF-fördraget och som är i kraft vid tidpunkten för undertecknandet av detta avtal.

¹ Kommissionens beslut av den 28 april 1999 om inrättande av en europeisk byrå för bedrägeribekämpning (OLAF) (EGT L 136, 31.5.1999, s. 20).

² Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1).

4. Informationsutbytet mellan kommissionen, Olaf, Eppo, revisionsrätten och Liechtensteins behöriga myndigheter ska ske med vederbörlig hänsyn till kraven på konfidentiell behandling. Personuppgifter som ingår i informationsutbytet ska skyddas i enlighet med tillämpliga regler.

ARTIKEL 7

Unionens översyner och revisioner

1. Unionen ska ha rätt att utföra teknisk, ekonomisk eller annan sorts översyn och revision i lokaler hos varje fysisk person som är bosatt i eller varje juridisk enhet som är etablerad i Liechtenstein och som mottar unionsfinansiering från instrumentet, samt hos varje tredje part som deltar i genomförandet av unionsfinansiering från instrumentet och som är bosatt eller etablerad i Liechtenstein. Sådana översyner och revisioner får utföras av kommissionen, Olaf eller revisionsrätten.
2. Myndigheterna i Liechtenstein ska underlätta översyner och revisioner som genomförs av unionen, vilka, om dessa myndigheter så önskar, får utföras gemensamt med dem.
3. får Översyner och revisioner får utföras, inbegripet efter ett tillfälligt upphävande av rättigheter för juridiska enheter etablerade i Liechtenstein som härrör från tillämpningen av detta avtal, eller efter uppsägning av detta avtal, avseende rättsliga åtaganden som genomför unionsbudgeten och som ingåtts före den dag då det tillfälliga upphävandet eller uppsägningen får verkan.

ARTIKEL 8

Kontroller och inspektioner på plats

Olaf ska ha befogenhet att utföra kontroller och inspektioner på plats på Liechtensteins territorium avseende instrumentet i enlighet med villkoren i förordningarna (Euratom, EG) nr 2185/96 och (EU) nr 883/2013.

Myndigheterna i Liechtenstein ska underlätta kontroller och inspektioner på plats, vilka, om dessa myndigheter så önskar, får utföras gemensamt med dem.

ARTIKEL 9

Revisionsrätten

Revisionsrättens behörighet enligt artikel 287.1 och 287.2 i EUF-fördraget ska omfatta Liechtensteins inkomster och utgifter i samband med genomförandet av förordningen om instrumentet, inbegripet på Liechtensteins territorium.

I enlighet med artikel 287.3 i EUF-fördraget och del ett avdelning XIV kapitel 1 i budgetförordningen ska revisionsrätten för sin revision ha möjlighet att utföra revisioner i lokalerna hos varje organ som förvaltar inkomster eller utgifter för unionens räkning på Liechtensteins territorium med avseende på instrumentet, inbegripet i lokaler hos varje fysisk eller juridisk person som erhåller betalningar från budgeten.

Revisionsrättens revisioner i Liechtenstein ska utföras i samarbete med de nationella revisionsorganen eller, om dessa organ inte har de nödvändiga befogenheterna, i samarbete med behöriga nationella myndigheter. Revisionsrätten och Liechtensteins nationella revisionsorgan ska samarbeta i en anda av förtroende och med bibehållet oberoende. Dessa organ eller myndigheter ska underrätta revisionsrätten om huruvida de avser att delta i revisionen.

ARTIKEL 10

Ekonomiska bidrag

1. Liechtenstein ska göra årliga utbetalningar till budgeten för instrumentet i enlighet med den formel som anges i bilaga I.
2. Varje år får kommissionen använda upp till 0,75 % av de utbetalningar som Liechtenstein gjort för att finansiera administrativa utgifter för anställda eller extern personal som behövs för att stödja Liechtensteins genomförande av förordningen om instrumentet och detta avtal.
3. Efter avdrag för de administrativa utgifter som avses i punkt 2 ska Liechtensteins återstående årliga utbetalningarna fördelas enligt följande:
 - a) 70 % till genomförandet av medlemsstaternas och de Schengenassocierade ländernas program.
 - b) 30 % till den tematiska del som avses i artikel 8 i förordningen om instrumentet.

4. Ett belopp som motsvarar Liechtensteins årliga utbetalningar ska användas för att bidra till en stark och effektiv europeisk integrerad gränsförvaltning vid de yttre gränserna.
5. Unionen ska förse Liechtenstein med sådan information om landets ekonomiska deltagande som ingår i den information om budget, räkenskaper, resultat och utvärdering som lämnas till unionens budget- och ansvarsfrihetsmyndigheter om instrumentet.

ARTIKEL 11

Etias

1. Den andel av de intäkter som eventuellt återstår efter täckning av de kostnader för drift och underhåll av Etias och som avses i artikel 86 i Etiasförordningen (*överskottet*) ska dras av från Liechtensteins slutliga ekonomiska bidrag till instrumentet, i enlighet med den formel som anges i bilaga II.
2. Liechtenstein ska lämna en årlig rapport till kommissionen om de kostnader under budgetåret som avses i artiklarna 85.2 och 85.3 i Etiasförordningen, senast den 15 februari påföljande år. Med avseende på den rapporten ska Liechtenstein följa alla rapporteringskrav som följer av Etiasförordningen och delegerade akter som antagits enligt den.

ARTIKEL 12

Konfidentialitet

Uppgifter som meddelats eller erhållits i enlighet med detta avtal ska, oavsett form, omfattas av tystnadsplikt och ges samma skydd som motsvarande uppgifter har enligt de bestämmelser som är tillämpliga på unionens institutioner och enligt Liechtensteins nationella lagstiftning. Sådana uppgifter får endast lämnas till personer inom unionens institutioner, i medlemsstaterna eller i Liechtenstein som i kraft av sin befattning ska ha vetskap om dem, och de får inte heller användas för andra ändamål än att säkerställa ett effektivt skydd av parternas ekonomiska intressen.

ARTIKEL 13

Ikraftträdande och giltighetstid

1. Parterna ska godkänna detta avtal i enlighet med sina egna förfaranden. De ska till varandra anmäla att dessa förfaranden avslutats. Anmälningarna ska skickas till generalsekretären för Europeiska unionens råd respektive till Liechtensteins beskickning vid Europeiska unionen.
2. Detta avtal ska träda i kraft den första dagen i den första månaden efter dagen för den sista anmälan som avses i punkt 1.

3. För att säkerställa kontinuitet i tillhandahållandet av stöd på det relevanta politikområdet och möjliggöra att genomförandet inleds från början av den fleråriga budgetramen 2021–2027 som fastställts genom rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093¹, får de åtgärder som omfattas av förordningen om instrumentet inledas innan detta avtal har trätt i kraft och tidigast den 1 januari 2021, under förutsättning att åtgärderna inte är slutförda när stödet beviljas i enlighet med budgetförordningen.

4. Detta avtal får endast ändras skriftligen och efter överenskommelse mellan parterna. Sådana ändringar ska träda i kraft enligt samma förfarande som det som gäller för detta avtals ikraftträdande.

5. Utan hinder av punkt 4 i denna artikel ska den gemensamma kommitté som inrättats enligt artikel 3 i avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket² (*associeringsavtalet*) ha befogenhet att förhandla om och anta nödvändiga ändringar av artikel 2.1 andra stycket a i det här avtalet för den händelse att underrättelse i enlighet med artikel 15.2 i det här avtalet sker under omständigheter där ingen överenskommelse har nåtts enligt artikel 2.2 eller 2.3 i det här avtalet.

6. Med undantag för artikel 5 ska parterna tillämpa detta avtal , provisoriskt från och med dagen efter dagen för avtalets undertecknande, utan att det påverkar eventuella konstitutionella krav.

¹ Rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen 2021–2027 (EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 11).

² EUT L 53, 27.2.2008, s. 52.

ARTIKEL 14

Twistlösning

Om en tvist om tillämpningen av detta avtal uppstår ska förfarandet i artikel 10 i associeringsavtalet tillämpas.

ARTIKEL 15

Tillfälligt upphävande

1. Rättigheter för juridiska enheter etablerade i Liechtenstein som följer av tillämpningen av detta avtal får upphävas tillfälligt av unionen i enlighet med punkterna 5–7 i denna artikel
 - a) om Liechtenstein helt eller delvis underlåter att betala det ekonomiska bidrag som landet ska betala;
 - b) om budgetförordningen blir föremål för en ändring, ett upphävande, ett ersättande eller en omarbetning som är relevant för instrumentet och ingen överenskommelse nåtts enligt artikel 2.2 i det här avtalet inom 30 dagar från ikraftträdandet av ändringen, upphävandet, ersättandet eller omarbetningen eller, i tillämpliga fall, inom 18 månader från den dag då Liechtenstein meddelat att den akt som ändrar, upphäver, ersätter eller omarbetar budgetförordningen kan bli bindande för Liechtenstein först när landets konstitutionella krav uppfyllts; eller

c) under omständigheter där budgetförordningen blir föremål för en ändring, ett upphävande, ett ersättande eller en omarbetning som är relevant för instrumentet och Liechtenstein i enlighet med artikel 2.3 i det här avtalet har meddelat kommissionen att den akt som ändrar, upphäver, ersätter eller omarbetar budgetförordningen kan bli bindande för Liechtenstein först när landets konstitutionella krav uppfyllts och Liechtenstein inte kan genomföra akten eller åtgärden i fråga genom provisorisk tillämpning enligt artikel 2.4 i detta avtal.

2. Unionen ska underrätta Liechtenstein om sin avsikt att tillfälligt upphäva rättigheter som följer av tillämpningen av detta avtal och som tillkommer juridiska enheter etablerade i Liechtenstein och, i så fall, officiellt föra upp ärendet på dagordningen för den gemensamma kommitté som inrättats enligt artikel 3 i associeringsavtalet (*den gemensamma kommittén*).

3. Den gemensamma kommittén ska sammankallas och mötet ska äga rum inom 30 dagar efter den underrättelse som avses i punkt 2. Den gemensamma kommittén ska ha 90 dagar på sig att besluta i ärendet, räknat från dagen för antagande av den dagordning på vilken ärendet fördes upp i enlighet med punkt 2. Om gemensamma kommittén inte kan besluta i ärendet inom tidsfristen på 90 dagar ska tidsfristen förlängas med ytterligare 30 dagar i syfte att nå en slutlig lösning.

4. Om gemensamma kommittén inte kan besluta i ärendet inom den tidsfrist som anges i punkt 3 får unionen tillfälligt upphäva de rättigheter för juridiska enheter etablerade i Liechtenstein som följer av tillämpningen av detta avtal och som avses i punkterna 5–7.

5. Vid tillfälligt upphävande får juridiska enheter etablerade i Liechtenstein inte delta i tilldelningsförfaranden som ännu inte har avslutats när upphävningen får verkan. Ett tilldelningsförfarande ska anses avslutat när rättsliga åtaganden har ingåtts till följd av förfarandet.

6. Ett tillfälligt upphävande påverkar inte sådana rättsliga åtaganden, gentemot juridiska enheter etablerade i Liechtenstein, som ingåtts innan upphävandet fick verkan. Detta avtal ska fortsätta att vara tillämpligt på sådana rättsliga åtaganden.
7. Varje åtgärd som krävs för att skydda unionens ekonomiska intressen och för att säkerställa fullgörandet av de finansiella skyldigheter som följer av sådana åtaganden som ingåtts inom ramen för detta avtal före ett tillfälligt upphävande, får genomföras även efter det tillfälliga upphävandet.
8. Unionen ska omedelbart underrätta Liechtenstein när det utestående beloppet för landets ekonomiska eller operativa bidrag mottagits, när den bristande efterlevnaden av artikel 2.2 i detta avtal upphört eller när frågan rörande budgetförordningen är avgjord. Det tillfälliga upphävandet ska upphöra med omedelbar verkan efter denna underrättelse.
9. Från och med den dag då det tillfälliga upphävandet upphör ska Liechtensteins juridiska enheter åter ha rätt att delta i tilldelningsförfaranden som inletts efter den dagen och i tilldelningsförfaranden som inletts före den dagen och för vilka inlämnings- eller ansökningsfristerna inte har löpt ut.

ARTIKEL 16

Uppsägning

1. Unionen eller Liechtenstein får säga upp detta avtal genom att underrätta motparten om sitt beslut. Detta avtal ska upphöra att gälla tre månader efter dagen för en sådan underrättelse. Sådana underrättelser ska tillställas generalsekretararen för Europeiska unionens råd respektive till Liechtensteins beskickning vid Europeiska unionen.

2. Avtalet ska automatiskt sägas upp om associeringsprotokollet sägs upp i enlighet med artikel 11 i associeringsprotokollet.
3. Om detta avtal sägs upp i enlighet med punkt 1 eller 2 ska transaktioner som avser rättsliga åtaganden som ingåtts efter detta avtals ikraftträdande, men före uppsägningen av detta avtal, fortgå tills de har avslutats på de villkor som anges i det här avtalet.
4. Varje åtgärd som krävs för att skydda unionens ekonomiska intressen och för att säkerställa fullgörandet av de finansiella skyldigheter som följer av åtaganden enligt detta avtal som ingåtts före uppsägningen, får utföras efter uppsägningen av detta avtal.
5. Parterna ska efter överenskommelse reglera alla andra konsekvenser av uppsägningen av detta avtal.

ARTIKEL 17

Språk

Detta avtal är upprättat i två exemplar på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, iriska, italienska, kroatiska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska och ungerska språken, vilka alla texter är lika giltiga.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta avtal.

För Europeiska unionen

För Furstendömet Liechtenstein

FORMEL FÖR ATT BERÄKNA
DE ÅRLIGA EKONOMISKA BIDRAGEN FÖR ÅREN 2021–2027
SAMT BETALNINGSVILLKOR

1. Beräkningen av det ekonomiska bidraget ska ta hänsyn till det belopp som avses i artikel 7.2 i förordningen om instrumentet.
2. För åren 2024 och 2025 ska Liechtenstein göra årliga betalningar till budgeten för instrumentet i enlighet med följande tabell:

(Alla belopp i EUR)

	2024	2025
Liechtenstein	739 017	739 017

De ekonomiska bidrag som avses i denna punkt ska erläggas av Liechtenstein oberoende av vilket datum bidragsavtalen undertecknas.

3. Liechtensteins ekonomiska bidrag till instrumentet ska beräknas på följande sätt för åren 2026 och 2027:

För varje år mellan 2020 och 2024 ska de uppgifter om Liechtensteins nominella bruttonationalprodukt (BNP) som finns tillgängliga per den 31 mars 2026 från Eurostat (BNP i löpande priser) divideras med summan av varje års uppgifter om nominell BNP för alla stater som deltar i instrumentet. Genomsnittet av de erhållna fem procentsatserna för åren 2020–2024 ska tillämpas på

- summan av de åtagandebemyndiganden i den antagna budgeten och efterföljande ändringar eller överföringar som anslagits i slutet av varje år avseende instrumentet under åren 2021–2025,
- de årliga åtagandebemyndiganden i den antagna budgeten för instrumentet för år 2026 som gjorts i början av år 2026, och
- de årliga åtagandebemyndiganden enligt budgeten för instrumentet för år 2027 enligt i det förslag till unionens allmänna budget för budgetåret 2027 som antagits av kommissionen.

för att erhålla det totala belopp som Liechtenstein ska betala under hela genomförandeperioden för instrumentet.

Från detta belopp ska avdrag göras med de årliga betalningar som faktiskt gjorts av Liechtenstein i enlighet med punkt 2, för att på så sätt beräkna det totala beloppet för landets bidrag för åren 2026 och 2027. Hälften av detta totala belopp ska betalas 2026 och den resterande hälften 2027.

4. Det ekonomiska bidraget ska betalas i euro och beräkningen av utestående eller mottagna belopp ska uttryckas i euro.
 5. Liechtenstein ska betala sitt respektive ekonomiska bidrag senast 45 dagar efter mottagande av debetnotan. Vid försenad betalning av bidraget ska dröjsmålsränta erläggas på utestående belopp räknat från förfallodagen. Räntesatsen ska vara den som Europeiska centralbanken tillämpar på sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner, såsom den offentliggjorts i C-serien av *Europeiska unionens officiella tidning*, och som gäller den första kalenderdagen i den månad då förfallodagen infaller, plus 3,5 procentenheter.
-

FORMEL FÖR ATT BERÄKNA
LIECHTENSTEINS ANDEL AV SÅDANA EVENTUELLA ÅTERSTÅENDE INTÄKTER
SOM AVSES I ARTIKEL 86 I ETIASFÖRORDNINGEN

För varje budgetår som ett sådant överskott som avses i artikel 86 i Etiasförordningen genereras, fram till och med budgetår 2026, ska de uppgifter om Liechtensteins nominella bruttonationalprodukt (BNP) som finns tillgängliga per den 31 mars från Eurostat (BNP i löpande priser) divideras med summan av varje års uppgifter om nominell BNP för alla stater som deltar i Etias.

Genomsnittet av de erhållna procentsatserna ska tillämpas på de totala genererade överskotten. Liechtensteins ekonomiska bidrag för 2027 som öronmärkts för den tematiska delen ska minskas med det resulterande beloppet.
